

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/243/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213213473
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2213213473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: neznámy právny nástupca ostatnej pozemkovoknižničnej vlastníčky menom D. N., rod. D., zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdkova 36, 817 15 Bratislava, proti žalovanému: W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XX, XXX XX D., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 14C/58/2013-728 zo dňa 13.01.2016, takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaný má voči žalobcovi **p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 19 O.s.p., § 7 ods. 1 a 2, § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 34 ods. 1 až 3, ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, § 8 ods. 1, § 13, § 16 ods. 1 a 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, vecne odôvodnil tým, že po preskúmaní spisového materiálu ako aj platnej právnej úpravy dospel k záveru, že žalobca, zastúpený Slovenským pozemkovým fondom nie je aktívne legitimovaným účastníkom konania, nakoľko nie je možné na neho aplikovať zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na definíciu neznámeho, resp. nezisteného vlastníka nehnuteľnosti, v mene ktorého je oprávnený konať štát prostredníctvom Slovenského pozemkového fondu. Na žalobcu, tak ako ho označil zákonný zástupca, nie je možné aplikovať inštitút neznámeho vlastníka, nakoľko znakom jeho neznámosti je neznámosť jeho adresy, resp. sídla, na ktorej sa zdržiava a nie skutočnosť, že takýto vlastník nehnuteľnosti nie je známy vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejme ani to, kto a či vôbec niekto je jeho právnym nástupcom. Súd má teda za to, že v danom prípade Slovenský pozemkový fond nemôže konať za žalobcu, nakoľko ten nie je známym vlastníkom nehnuteľnosti, ktorého miesto pobytu alebo sídlo nie je známe a nie je ani neznámym vlastníkom nehnuteľnosti, nakoľko zástupca žalobcu neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal, že prípadný právny nástupca pôvodnej vlastníčky D. N., rod. D. existuje a disponuje dôkazmi preukazujúcimi jeho vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Riadne označenie účastníkov konania ako nositeľov práv a povinností predmetu konania je hmotnoprávnu podmienkou podaného návrhu. Z uvedených dôvodov súd návrh v celom rozsahu zamietol, pričom nepovažoval za potrebné, aby súčasne takýto návrh preskúmal po vecnej stránke a vyjadroval sa k ďalším skutočnostiam

uvádzaným žalobcom v podanom návrhu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 O.s.p., s tým, že nakoľko náhradu trov konania žalovaný nežiadal, súd mu ich ani nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, uplatnením odvolacích dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keď sa žalobcovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., keď konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., keď rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ považuje zamietnutie žaloby za postup, ktorý nemá oporu v príslušných zákonných ustanoveniach. Za predpokladu, že konajúci súd dospel k záveru, že na žalobcu nie je možné aplikovať zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na definíciu neznámeho, resp. nezisteného vlastníka nehnuteľnosti, bolo povinnosťou súdu, v súlade s ust. § 103 O.s.p., skúmať, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. Medzi základnú podmienku konania patrí spôsobilosť subjektov, označených ako účastníci konania, byť účastníkmi konania, predpokladom ktorej je hmotnoprávna subjektivita. SPF ako žalobcu označil neznámeho právneho nástupcu ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., pričom spôsobilosť takto označeného žalobcu byť účastníkom konania a aktívna vecná legitímácia v konaní je, podľa názoru SPF, daná titulom priznania právnej subjektivity osobitnými právnymi predpismi neznámym, resp. nezisteným vlastníkom, ako osobitným subjektom právnych vzťahov, ktorým tieto zákony priznávajú tak hmotnoprávne ako aj procesné práva a povinnosti a súčasne ustanovujú osoby oprávnené za tieto osobitné subjekty konať. Osobitný subjekt neznámeho, resp. nezisteného vlastníka je vybavený tak hmotnoprávnou ako aj procesnoprávnou subjektivitou. V prípade, ak prvostupňový súd dospel k záveru, že na žalobcu nie je možné aplikovať zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na definíciu neznámeho, resp. nezisteného vlastníka nehnuteľnosti, bol súd povinný skúmať, či žalobca vôbec má spôsobilosť byť účastníkom konania. Ak súd odmietol, že by bol subjekt, označený SPF ako žalobca, subjektom neznámeho vlastníka s osobitnými predpismi priznanou spôsobilosťou byť účastníkom súdneho konania a ak nevyvodil spôsobilosť subjektu označeného ako žalobca byť účastníkom konania z odlišných zákonných ustanovení, nebola splnená jedna zo základných podmienok konania, a to spôsobilosť žalobcu byť účastníkom konania, a teda súd vo veci nemohol a nemal konať a meritórne rozhodnúť, ale konanie mal zastaviť. Ak súd vo veci konal a tým uznal spôsobilosť žalobcu byť účastníkom konania, ktorá mohla žalobcovi vyplývať jedine z jeho statusu neznámeho vlastníka, nemôže zamietnuť žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie odôvodnený výlučne skutočnosťou, že na žalobcu nemožno aplikovať zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na definíciu neznámeho, resp. nezisteného vlastníka nehnuteľnosti a bez preskúmania návrhu po vecnej stránke z hľadiska, či žalobca (majúci právnu subjektivitu) je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (keď v prípade posudzovania žalobcu ako neznámeho vlastníka a z toho mu vyplývajúcej spôsobilosti byť účastníkom konania je fakticky uznaná aj jeho spôsobilosť mať práva a povinnosti). Otázkou aktívnej vecnej legitímácie sa prvostupňový súd zaoberal už na základe Uznesenia Krajského súdu v Trnave, č.k. 10Co/128/2014-379 zo dňa 20. mája 2015, pričom aj napriek uvedenému stavu nedospel až do písomného vyhotovenia rozsudku k záveru o nemožnosti aplikovať na žalobcu ustanovenia o neznámych vlastníkoch a teda aj k záveru o nedostatku spôsobilosti žalobcu byť účastníkom konania. SPF súčasne poukazuje na skutočnosť, že ústne odôvodnenie rozsudku po jeho vyhlásení na pojednávaní dňa 13.01.2016 nezodpovedá odôvodneniu rozsudku obsiahnuté v písomnom vyhotovení rozsudku, keď zamietnutie žaloby bolo na pojednávaní odôvodnené skutočnosťou, že SPF sa v minulosti vyjadril, že nemá námietky voči zápisu vlastníckeho práva v prospech právnej predchodkyne žalovaného. Vyššie opísaný postup súdu má za následok, že konanie predchádzajúce vydaniu napadnutého rozsudku, ako aj samotný napadnutý rozsudok sú postihnuté viacerými vadami, majúcimi pôvod v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom a v nesprávnom právom posúdení veci. Odvolateľ ďalej poukázal na to, že špeciálna právna úprava, vyplývajúca najmä zo zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov za vlastníka pozemku, ktorý nie je známy, resp. za neznámeho vlastníka považuje vlastníka pozemku, ktorý je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, vlastníka pozemku, ktorý nie je známy, vlastníka pozemku, ktorého vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak. Záver prijatý súdom prvého stupňa prehlíada skutočnosť, že v prípade povinnosti

SPF preukazovať, že prípadný právny nástupca pôvodnej vlastníčky existuje, by už nešlo o osobu neznámeho vlastníka, ale o zidentifikovanie právnych nástupcov pôvodného vlastníka a teda o známeho vlastníka, identifikovaného minimálne menom a priezviskom. Interpretáciou pojmu neznámy vlastník, prezentovanou prvostupňovým súdom, tak došlo, v rozpore so zákonom, k absolútnemu vylúčeniu jednej zo zákonných definícií neznámeho vlastníka, t.j. vlastníka pozemku, ktorý nie je známy. Takýto záver súdu nielenže nemá oporu v príslušnej zákonnej právnej úprave, ale je v príkrom rozpore s účelom právnej úpravy zavádzajúcej inštitút neznámych vlastníkov. Potreba zavedenia osobitného subjektu neznámych, resp. nezistených vlastníkov vyplynula z potreby v procese usporiadania pozemkového vlastníctva zaviesť čo najefektívnejšie postupy a pravidlá pri usporiadaní pozemkového vlastníctva s ohľadom na poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom a zákonmi zavedený subjekt neznámych, resp. nezistených vlastníkov bol následne využívaný v ďalších súvisiacich právnych predpisoch za účelom zefektívnenia riešenia vlastníckych vzťahov k pozemkom, resp. nakladania s pozemkami. Cieľom zavedenia špecifického subjektu - nezisteného, resp. neznámeho vlastníka bolo napomôcť pri evidencii a usporiadaní vlastníckych vzťahov a to aj v súdnych konaniach, pričom nakladanie s pozemkami nezistených vlastníkov a zastupovanie nezistených vlastníkov pred súdmi a inými orgánmi zveril zákon výslovne SPF a Lesom SR, š.p.. Týmto špeciálnymi predpismi je tak zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov nezistených vlastníkov, a to aj v konaniach pred súdom, aby sa mohol uskutočniť proces, ktorý sa priamo týka práv a oprávnených záujmov neznámych vlastníkov (aby táto osobitná skupina osôb neutrpela ujmu na svojich právach). SPF pri vykonávaní činností zverených mu osobitnými predpismi postupuje vždy vo verejnom záujme a teda aj ustanovenia, vymedzujúce rozsah oprávnenia SPF konať v prípade pozemkov s neznámym vlastníkom, je potrebné vykladať s prihliadnutím na verejný záujem, ktorým nepochybne je spravodlivé usporiadanie pozemkového vlastníctva a poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom pozemkov. SPF zároveň poukazuje na skutočnosť, že ustanovenia osobitných predpisov ho nespĺňajúci šetriť, či nezistení vlastníci sú živí alebo mŕtvi, alebo vyhlasovať ich za mŕtvych, resp. zisťovať ich právnych nástupcov, práve naopak, zákon vytvoril konštrukciu, podľa ktorej SPF chráni záujmy neznámych vlastníkov, ale súčasne ukladá, aby sa vlastník prihlásil o svoje právo, preukázal svoje vlastníctvo a až vtedy zaniká oprávnenie SPF zastupovať neznámych, resp. nezistených vlastníkov. SPF nie je oprávnený zisťovať existenciu prípadného právneho nástupcu pôvodnej vlastníčky D. N., rod. D.. Úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť ochranu práv neznámeho, resp. nezisteného vlastníka, bez ohľadu na to, či je žijúcim alebo nežijúcim, aby sa jeho práva zachovali pre jeho prípadných právnych nástupcov. Ak súd vo veci konal a tým uznal spôsobilosť žalobcu byť účastníkom konania, ktorá mohla žalobcovi vyplývať jedine z jeho statusu neznámeho vlastníka, nemôže zamietnuť žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie odôvodnený výlučne skutočnosťou, že na žalobcu nemožno aplikovať zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na definíciu neznámeho, resp. nezisteného vlastníka nehnuteľnosti a bez preskúmania návrhu po vecnej stránke z hľadiska, či žalobca (majúci právnu subjektivitu) je nositeľ hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide. V prípade, ak konajúci súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody pre odmietnutie žaloby a ani pre zastavenie konania, bol povinný riadne sa zaoberať vecnou stránkou sporu a teda prejednať, či žalobca uniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k vlastníctvu nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania. Podľa názoru SPF, písomné vyhotovenie rozsudku nespĺňa kritériá ust. § 157 ods. 2 O.s.p. na odôvodnenie rozsudku, keď výrok napadnutého rozsudku nemá oporu v jeho odôvodnení, v odôvodnení uvedené závery sú vo vzájomnom rozpore, časť z nich nie je odôvodnená vôbec, resp. je odôvodnená nesprávne aplikovanými právnymi predpismi, čo robí napadnutý rozsudok nepreskúmateľným a čím tiež dochádza k odňatiu možnosti žalobcu konať pre súdom, poukazujúc na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 65/2008. Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok Ruiz Torija proti Španielsku z 09.12.1994). V zmysle existujúcej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nálezy Ústavného súdu SR č. I. ÚS 109/09-29 a č. II. ÚS 122/09-56) ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998), Rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda došlo zároveň k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolateľ poukázal aj na ďalšie procesné vady prvostupňového konania, a to bez ohľadu na skutočnosť, či tieto mali, resp. mohli mať vplyv na nesprávne rozhodnutie vo veci. Podaním zo dňa 14.12.2015 zobrala žalobkyňa v 1. rade Slovenská republika, za ktorú konal SPF, svoju žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam späť. Uznesením Okresného súdu

Dunajská Streda, vyhláseným na pojednávaní dňa 13.01.2016, sp. zn. 14C/58/2013-725, súd konanie o návrhu žalobcu v 1. rade zastavil z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu. Uvedené uznesenie doručoval konajúci súd súčasne s napadnutým rozsudkom a teda je zrejmé, že napadnutý rozsudok bol vyhlásený v čase, keď nebolo právoplatne rozhodnuté o zastavení konania a teda keď nebol ustálený predmet konania. Súčasne s lehotou na podanie odvolania proti rozsudku plynie účastníkom konania lehota na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania.

4. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu sa písomne vyjadril, navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný poukázal na účelovosť podanej žaloby, ktorej podanie vyvolal konateľ spoločnosti GOLD MILK s.r.o., so sídlom v Čenkovciach, ktorý mal záujem o stavebný pozemok na predmetných nehnuteľnostiach, ktorý chcel následne odkúpiť od SPF za symbolickú cenu. Žalovaný poukazuje na to, že z ním predložených dokladov vyplýva, že D. N. zomrela nemajetná a do Rakúska sa presťahovala len z dôvodu, že jej majetok nepokrýval verejné dlhy zanechané v Československu. Ak by teda aj existoval nejaký právny nástupca po nej, dedičstvo by bolo aj tak predĺžené, pričom jeho súčasťou by nemohli byť sporné pozemky, nakoľko bolo preukázané, že Štátny pozemkový úrad v Prahe jej odmietol vyňať zo záboru dvor Csorge pusta, ktorého súčasťou je aj sporná parcela 415, nakoľko tieto pozemky boli riadne pridelené fyzickým osobám - prídelcom, pričom žalobca sa k tejto skutočnosti nijako nevyjadril. Podľa žalovaného právny nástupca po vlastníčkovi (ak by taký existoval) sa nemôže domáhať určenia vlastníckeho práva, maximálne sa môže domáhať len určenia, či konkrétna nehnuteľnosť je alebo nie je predmetom dedičstva v jeho prospech, právny nástupca ešte sám o sebe nie je vlastníkom. Ak sa niekto domáha vlastníckeho práva, mal by to robiť z dôvodu, že v čase podania žaloby nedisponuje presvedčivo preukázateľným vlastníckym právom k spornému majetku, ktoré v minulosti nadobudol, pričom nadobudnutie aj vie preukázať. SPF nijakým spôsobom nepreukázal nadobudnutie sporných pozemkov v prospech žalobcu. Prvostupňový súd potom správne uzavrel, že v danom prípade SPF nemôže konať za žalobcu, nakoľko ten nie je známym vlastníkom nehnuteľnosti a nie je ani neznámym vlastníkom nehnuteľnosti, nakoľko nebolo preukázané, že prípadný právny nástupca pôvodnej vlastníčky existuje. K námietke o aktívnej vecnej legitímácii žalovaný uviedol, že aj podľa jeho názoru mal súd konanie zastaviť. Žalobca nespĺňa ani jednu z definícií neznámeho vlastníka, žalobca (ak by aj existoval) v žiadnom prípade nemôže byť v súčasnosti vlastníkom, ak je len právnym nástupcom poručiteľa. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na to, že pri vykonávaní činností zverených mu osobitnými predpismi postupuje vždy vo verejnom záujme, podľa žalovaného v predmetnom konaní sa SPF snaží cez kamarátsku líniu pomáhať v nadobúdaní stavebných pozemkov v zastavanom území obce svojím kamarátom. V lokalite, kde sa sporné pozemky nachádzajú, Štátny pozemkový úrad v Prahe vydal už v roku 1925 k predmetným parcelám, a teda aj k spornej parcele č. 415, konečné rozhodnutie o prídele, o čom bol v roku 1926 do prídelového operátu vykonaný konečný záznam zmien, pričom v zmysle zákona č. 177/1927 Sb. záznam do prídelového operátu mohol byť vykonaný len na základe vkladuschopnej listiny - rozhodnutia príslušného správneho orgánu. Tieto pozemky prešli najprv záborovým konaním v zmysle zákona č. 215/1919 Sb., potom nasledoval prevod vlastníckeho práva konštitutívnym zápisom do pozemkovej knihy, ktorý však do roku 1939 nebol vykonaný. V roku 1957 bolo síce príslušné pozemkovknížné teleso, na ktorom sa nachádzajú sporné pozemky, pridelené do vlastníctva štátu, avšak zo strany nepríslušného správneho orgánu, na základe tejto skutočnosti pôvodný žalobca 1 - Slovenská republika, vzal žalobu späť. Ak odvolací súd v iných konaniach (napr. sp. zn. 24Co/230/2011, sp. zn. 26Co/76/2016, sp. zn. 25Co/34/2013) nemal pochybností o vykonaní právoplatného konečného prídelového rozhodnutia v prospech prídelcov, potom niet najmenších pochybností, že vlastníctvo grófky D. N. záborovým konaním zaniklo, a preto nie je možné, aby sa ktokoľvek z jej príbuzenstva domáhal určenia vlastníckeho práva k sporným parcelám. Ak by existovala listina spochybňujúca vlastnícke právo žalovaného, v zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností by zákonný zástupca neexistujúceho žalobcu mohol dať zapísať obmedzujúcu poznámku o spochybnení vlastníckeho práva žalovaného.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané

náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

8. Odvolací súd v zmysle § 385 ods. 1 CSP nepovažoval za potrebné a účelné nariadiť vo veci pojednávanie, nakoľko vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovať či doplniť dokazovanie, pričom predmetom odvolacieho prieskumu bolo právne posúdenie otázok, ku ktorým sa obe sporové strany už vyčerpávajúco a dostatočne vyjadrili. Nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani žiaden dôležitý verejný záujem.

9. Z obsahu spisu a zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že pôvodní žalobcovia 1 a 2 podali žalobu o určenie vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam na tom skutkovom základe, že uvedené parcely vznikli z pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 415, vedenej na PK vložke č. 1, k.ú. F. na základe geometrického plánu č. 43466559-128/2009 z 15. septembra 2009 vyhotoveného geodetom N. J.. Pozemnoknižná parcela č. 415 je súčasťou historickej lokality „Csorge puszta“, na ktorej časti v súčasnosti hospodári a podniká spoločnosť GOLD MILK spol. s r.o., jednak ako vlastník a jednak ako nájomca pozemkov vo vlastníctve štátu. Pôvodnou vlastníčkou parcely 415 bola D. N., rod. D. podľa zápisu v poz. knižnej vložke č. 1 pod č. 1. V roku 1957 bola parcela č. 415 pridelená do vlastníctva Československého štátu a odovzdaná do operatívnej správy Štátneho majetku, n.p. Hubice na základe rozhodnutia Okresného národného výboru v Šamoríne z 15.03.1957. Pôd. 8-2466/57 (zápis vlastníckeho práva na čsl. štát bol vyznačený aj do pk. vložky č. 1 pod č. 5), pričom parcela č. 415 bola na základe citovaného rozhodnutia riešená ROEP-e v obci F. v roku 2001 zápisom vlastníctva v prospech pôvodnej žalobkyne 1, ktorou bola Slovenská republika. Žalobca nepovažoval register prídeltov z roku 1925 za vkladuschopnú listinu, ktorá zakladá vlastnícke právo prídelcu k pridelenej nehnuteľnosti a má za to, že vlastnícke právo nemohli nadobudnúť právni predchodcovia žalovaného, ani samotný žalovaný titulom vydržania, nakoľko nespĺnili podmienku uplynutia zákonom stanovenej 32 ročnej (a od 01.01.1951 - 10 ročnej) vydržacej doby ich prípadnej a dobromyseľnej držby žalovaných nehnuteľností. Nehnuteľnosti v roku 1957 zabral Štátny majetok Hubice a samotnému žalovanému ani jeho priamej právnej predchodkyňi neuplynula 10 ročná vydržacia doba držby žalovaných nehnuteľností od právoplatnosti osvedčenia o dedičstve po prídelcoch S. W. a W. W.. Aktuálny žalobca je nezisteným vlastníkom s poukazom na ust. § 8 ods.1 písm. c) zákona č. 180/1995 Z.z., pričom SPF nakladá s pôdou nezistených vlastníkov podľa ustanovenia § 16 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, a to aj v prípadoch, ak je vlastníctvo nezistených, neznámych vlastníkov a rovnako aj vlastníctvo štátu sporné (ust. § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb.). Pôvodná žalobkyňa 1 zobrala svoj návrh späť, súd prvej inštancie konanie o jej návrhu zastavil uznesením č.k. 14C/58/2013-725 zo dňa 13.01.2016. V procesnej pozícii žalobcu tak zostal žalobca označený ako neznámy právny nástupca ostatnej pozemkovoknižničky vlastníčky menom D. N., rod. D., zastúpený Slovenským pozemkovým fondom.

10. Žalovaný založil svoju obranu na tom, že žalobca nespĺňa podmienky neznámeho vlastníka, nakoľko ani k jednej parcele v katastrálnom území F. nie je evidovaný na základe § 16 ods. 2 zákona 180/1995 Zb. ako neznámy vlastník, pretože jeho vlastníctvo zaniklo rozhodnutím ONV v Šamoríne. Právny predchodca žalovaného nadobudol dedením aj nehnuteľnosť - prídelovú parcelu 415, na ktorej sú pomocou GP zamerané C KN parcely č. 606 zastavané plochy a nádvoria o výmere 885 m², č. 607/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 4.398 m², č. 609/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 304 m² (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“), na základe právoplatných rozhodnutí o dedičstve č. 10D/247/2003, Dnot 101/2003 zo dňa 17. júna 2003 po Rozálii Rehákovéj, osvedčenia o dedičstve 13D/247/2003 zo dňa 17. júna 2003 po S. W., ktoré sa stali právoplatnými dňa 3. júla 2003. Poukázal tiež na rozhodnutie č. 8Nc/205/2001-28 Okresného súdu Dunajská Streda, keď v tom čase na prídelovej parcele č. 415 bol ako vlastník zapísaný pôvodný žalobca 1 (Slovenská republika) na základe katastrálneho konania

registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) v zmysle predpisu 180/1995 Z.z., na základe čoho vzniklo na LV č. XXXX v k.ú. F. duplicitné vlastníctvo. Žalobca 1, teda Slovenská republika zastúpená SPF, vtedy po dôkladnom preskúmaní daného problému súhlasil so zápisom prídellovej parcely do vlastníctva právneho predchodcu žalovaného. Dňa 23. júna 2005 Správa katastra v Dunajskej Stredě začala konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte, ktorého súčasťou bola aj prídellová parcela č. 415 v k.ú. F.. V návrhu na začatie tohto konania je jednoznačne a nespochybniteľne uvedené, že Slovenský pozemkový fond nemá námietky proti zápisu vlastníckeho práva k uvedenej parcele v prospech právneho predchodcu žalovaného. Dňa 12. augusta 2005 Správa katastra rozhodla o zápise vlastníckeho práva v prospech právneho predchodcu žalovaného, nakoľko listami zo dňa 11. a 21. marca 2005 Slovenský pozemkový fond Bratislava, regionálny odbor Dunajská Streda oznámil svoje stanovisko k danej veci v tom zmysle, že nemá námietky proti zápisu vlastníckeho práva k parcelám v k.ú. F. v prospech dediča, v zmysle citovaných osvedčení o dedičstve, nakoľko sa mimosúdnou cestou podarilo ohľadne spornej veci (duplicitného vlastníckeho práva) dohodnúť.

11. Odvolací súd sa ako prvoradou otázkou zaoberal otázkou hmotnoprávnej aj procesnoprávnej subjektivity žalobcu, keď táto otázka má zásadný vplyv na to, či konanie (spor) môže súd vecne prejednať, nakoľko označenie subjektu s hmotnoprávnou aj procesnoprávnou subjektivitou na strane žalobcu i žalovaného tvorí jednu zo základných podmienok konania a v prípade jej nesplnenia je nevyhnutné konanie zastaviť bez toho, aby súd vec posúdil meritórne (§ 103, § 104 ods. 1 a 2 OSP, § 161 ods. 1 až 3 CSP).

12. K otázke hmotnoprávnej aj procesnoprávnej subjektivity neznámeho vlastníka sa odvolací súd podrobne vyjadril už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení č.k. 10Co/128/2014-379 zo dňa 20.05.2015, v ktorom uviedol nižšie uvedené závery, na ktorých nie je dôvod nič meniť (a z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 11/2016).

13. Zákonodarcu v záujme spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a i obnovenia hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam (vytrativšieho sa v tuzemských podmienkach prakticky okamžite v súvislosti s opustením intabulačného princípu a strate niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy krátko po II. svetovej vojne) totiž síce ustanovil mechanizmus nakladania SPF aj s pozemkami dvoch kategórií vlastníkov, majúcimi byť zahrnutými do posledných dvoch zo štyroch zákonom príkladmo vymenovaných súpisov utvárajúcich register obnovenej evidencie pozemkov (1. pozemky, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe podľa čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona 180 a 2. pozemky, ktorých vlastník nie je známy podľa písmena d/ tu spomínaného zákonného ustanovenia), označenými tiež súhrnným pomenovaním „pozemky s nezisteným vlastníkom“ (tu por. i čl. I § 13 a § 16 ods. 1 písm. b/ zákona 180) a pri takýchto vlastníkoch (resp. pozemkoch), ako aj pri pozemkoch, ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak (čl. I § 16 ods. 1 písm. c/ zákona 180) zákon priznáva na to určenej právnickej osobe oprávnenie na zastupovanie vlastníkov v konaniach pred súdmi a inými orgánmi verejnej správy (čl. I § 16 ods. 2 zákona 180); takáto právna konštrukcia však podľa názoru odvolacieho súdu spôsobuje udržateľnosť označenia Slovenského pozemkového fondu za zástupcu presne označeného (a i v žalobe či v inom podaní určenom súdu prinajmenšom menom a priezviskom identifikovaného) vlastníka (teda aj označenia použitého SPF v prejednávanej veci) len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca definície z ust. čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení, teda len u tých, o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú a u právnických osôb, že vznikli a dosiaľ nezanikli) a znakom ich neznámosti je neznámosť ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkmi a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto a či vôbec niekto je (v čase uvažovania o uskutočnení konania s predmetom predstavovaným majetkom takéhoto vlastníka) jeho právnym nástupcom. Každý pokus tvrdiť opak by bol pripustením možnosti vykonania súdneho konania a vydania v ňom i vecného rozhodnutia o predmete sporu aj za cenu neexistencie jednej z podmienok konania, či presnejšie pri zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou, brániacou jeho ďalšiemu pokračovaniu a teda popretím jedného zo základov, na ktorých stojí civilný proces. Je totiž všeobecne známou skutočnosťou bez potreby dokazovania alebo tiež tzv. notoriou (tu por. i § 121 O.s.p.), že mŕtva fyzická osoba ani už zaniknutá osoba právnická nemajú spôsobilosť mať práva a

povinnosti, s nedostatkom takejto spôsobilosti ide takpovediac ruku v ruke i nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a ak takáto skutočnosť je tu už v čase začatia konania (na rozdiel od úmrtia fyzickej osoby či zániku tej právnickej až v jeho priebehu, za určitých okolností reparaovateľných postupmi podľa § 107 O.s.p.), vadu spočívajúcu v snahe o zapojenie takéhoto „subjektu“ do súdneho konania nejde napraviť žiadnym spôsobom, ale pri postavení súdu pred takúto procesnú situáciu musí dôjsť (bez ďalšieho) v časti dotknutej takouto vadou k zastaveniu konania (podľa § 19 a § 104 ods. 1 vety prvej O.s.p.). Riešením, ako tento problém preklenúť, sa javí len druhové pomenovanie označenia účastníka majúceho byť zastúpeného SPF v takomto prípade, napr. spôsobom „Neznámy (resp. nezistený) vlastník nehnuteľností ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom ...“ alebo „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom, ...“.

14. Slovenský pozemkový fond ako žalobcu označil neznámeho právneho nástupcu ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., pričom spôsobilosť takto označeného žalobcu byť účastníkom konania a aktívna vecná legitímácia v konaní je, podľa názoru SPF, daná titulom priznania právnej subjektivity osobitnými právnymi predpismi neznámym, resp. nezisteným vlastníkom, ako osobitným subjektom právnych vzťahov, ktorým tieto zákony priznávajú tak hmotnoprávne ako aj procesné práva a povinnosti a súčasne ustanovujú osoby oprávnené za tieto osobitné subjekty konať. Osobitný subjekt neznámeho, resp. nezisteného vlastníka je vybavený tak hmotnoprávnou ako aj procesnoprávnou subjektivitou.

15. Odvolací súd preto vychádzal zo záveru, že aj keď je označenie žalobcu ako neznámeho právneho nástupcu ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., prinajmenšom diskutabilné, keď nie je preukázané, či vôbec nejaký právny nástupca pôvodnej vlastníčky existuje, t.j. či je ako žalobca označená existujúca fyzická osoba, z už vyššie naznačených argumentov vyplýva, že zákonodarca priznal právnu subjektivitu vytvorením osobitného subjektu neznámeho, resp. nezisteného vlastníka, ktorý je vybavený tak hmotnoprávnou ako aj procesnoprávnou subjektivitou, a preto sa odvolací súd nepriklonil k prísne formálnemu a reštriktívnemu výkladu a konanie z dôvodu nepreukázania existencie označeného žalobcu nezastavil (tak ako na to paradoxne vo svojom odvolaní poukazoval sám žalobca, ktorý argumentoval tým, že súd mal vlastne konanie zastaviť), ale priklonil sa k potrebe žalobu prejednať vecne a meritórne rozhodnúť.

16. Súd prvej inštancie svoj záver o nevyhnutnosti žalobný návrh žalobcu ako nedôvodný zamietnuť založil na tom závere, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný.

17. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

18. Zo záveru, že súd považoval žalobcu za subjekt s hmotnoprávnou aj procesnoprávnou subjektivitou, nemožno automaticky vyvodiť, že je v spore aj aktívne vecne legitimovaný.

19. Žalobca sa v spore domáha určenia vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam, a preto jeho aktívna vecná legitímácia musí vyplývať z hmotnoprávneho postavenia vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam. Hmotnoprávne postavenie žalobcu je dané tým, že je (neznámym) právnym nástupcom ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., o ktorej tvrdí, že jej vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam nezanklo v dôsledku záborového konania a následného prídelového konania,

na základe ktorého vlastníctvo nadobudli právni predchodcovia žalovaného. Ak by aj zostalo zachované vlastnícke právo ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., o ktorej nie je sporné, že zomrela XX.XX.XXXX, sporné nehnuteľnosti sa mohli stať predmetom dedičstva, a až po riadnom prejednaní dedičstva (v dedičskom konaní by sa riešila otázka do úvahy prichádzajúcich právnych nástupcov, otázka prijatia či odmietnutia dedičstva, otázka predĺženia dedičstva) by sa prípadní právni nástupcovia mohli stať vlastníkami sporných nehnuteľností. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný na to, aby sa domáhal určenia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, mohol sa maximálne domáhať určenia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčke menom D. N., rod. D., zomr. XX.XX.XXXX. Ak by aj žalobca preukázal vlastnícke právo ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., určenie vlastníctva v jeho prospech by znamenalo neprípustné obídienie dedičského konania, ktoré predstavuje jediný možný spôsob, ako sa právny nástupca - dedič môže stať vlastníkom nehnuteľností patriacich poručiťke. Z vyššie uvedeného rovnako vyplýva, že na žalobcu nemožno aplikovať príslušné zákonné ustanovenia definujúce subjekt neznámeho (nezisteného) vlastníka, tak ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, aj keď čiastočne z iných dôvodov.

20. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na súdnu prax, ktorá akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiť bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiťa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Treba dodať, že ak súd vyhovie žalobe požadujúcej uvedené určenie a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiťa, nepotvrďuje rozhodnutie o dedičstve (osvedčenie o dedičstve), že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiťa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydržaním); v konaní, v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiťa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 16.12.2010, sp. zn. 3 Cdo 154/2010, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

21. Otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a inštitút subjektu neznámeho (nezisteného) vlastníka je potrebné posúdiť aj zo širšieho hľadiska, interpretujúc skutočný účel a úmysel zákonodarcu (teleologický a logický výklad). Ako už bolo uvedené vyššie, záujmom a úmyslom zákonodarcu bolo spriechodnenie procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a i obnovenia hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam, ktorý sa vytratil v tuzemských podmienkach prakticky okamžite v súvislosti s opustením intabulačného princípu a strate niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy krátko po II. svetovej vojne.

22. Žalobca správne poukázal na to, že potreba zavedenia osobitného subjektu neznámych, resp. nezistených vlastníkov vyplynula z potreby v procese usporiadania pozemkového vlastníctva zaviesť čo najefektívnejšie postupy a pravidlá pri usporiadaní pozemkového vlastníctva s ohľadom na poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom a zákonmi zavedený subjekt neznámych, resp. nezistených vlastníkov bol následne využívaný v ďalších súvisiacich právnych predpisoch za účelom zefektívnenia riešenia vlastníckych vzťahov k pozemkom, resp. nakladania s pozemkami. Cieľom zavedenia špecifického subjektu - nezisteného, resp. neznámeho vlastníka bolo napomôcť pri evidencii a usporiadaní vlastníckych vzťahov, a to aj v súdnych konaniach, pričom nakladanie s pozemkami nezistených vlastníkov a zastupovanie nezistených vlastníkov pred súdmi a inými orgánmi zveril zákon výslovne SPF a Lesom SR, š.p.. Týmto špeciálnymi predpismi je tak zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov nezistených vlastníkov, a to aj v konaniach pred súdom, aby sa mohol uskutočniť proces, ktorý sa priamo týka práv a oprávnených záujmov neznámych vlastníkov (aby táto osobitná skupina osôb neutrpela ujmu na svojich právach). SPF pri vykonávaní činností zverených mu osobitnými predpismi postupuje vždy vo verejnom záujme a teda aj ustanovenia, vymedzujúce rozsah oprávnenia SPF konať v prípade pozemkov s neznámym vlastníkom, je potrebné vykladať s prihliadnutím na verejný záujem, ktorým nepochybne je spravodlivé usporiadanie pozemkového vlastníctva a poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom pozemkov.

23. Potreba zavedenia tohto inštitútu vyplynula najmä zo skutočnosti, že v evidencii vlastníctva nehnuteľností je zapísaných tisíce fyzických osôb, o ktorých možno s istotou tvrdiť, že už nežijú, resp. nie je známe a zistiteľné miesto ich trvalého pobytu, čo spôsobuje problémy pri nakladaní s

takýmito nehnuteľnosťami. Zákonodarca preto vytvoril značne neštandardný subjekt neznámeho, resp. nezisteného vlastníka, aby takýto subjekt, zo zákona zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, mohol byť sporovou stranou v sporoch vyplývajúcich z vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (napr. spory o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, keď vlastnícke právo patrí neznámemu, resp. nezistenému vlastníkovi). Tento inštitút je podľa názoru odvolacieho súdu opodstatnený predovšetkým vtedy, keď je v evidencii nehnuteľností zapísaný neznámy, resp. nezistený vlastník a je potrebné usporiadať vlastnícke vzťahy k predmetným nehnuteľnostiam.

24. V prejednávanom spore je situácia presne opačná, keď v evidencii nehnuteľností je ako vlastník sporných nehnuteľností zapísaný žalovaný, ktorý nie je ani neznámym ani nezisteným vlastníkom, a žalobou sa má dosiahnuť, aby bol ako vlastník zapísaný žalobca označený ako neznámy právny nástupca ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D.. Takýto postup by bol podľa odvolacieho súdu v absolútnom rozpore so zásadou spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam a so zásadou potreby v procese usporiadania pozemkového vlastníctva zaviesť čo najefektívnejšie postupy a pravidlá pri usporiadaní pozemkového vlastníctva. Odvolací súd nevidí žiaden verejný záujem na tom, aby SPF ako subjekt verejného práva zriadený štátom, spochybňoval vlastnícke právo žalovaného, ktoré je zapísané v evidencii nehnuteľností, a žalobou sa domáhal určenia vlastníctva v prospech žalobcu, o ktorom je zásadná pochybnosť, či vôbec existuje, a teda vzniká zásadná otázka, aký je skutočný úmysel a záujem SPF na vedení predmetného sporu. Základným atribútom určovacej žaloby je odstránenie stavu právnej neistoty a vyriešenie právneho postavenia dotknutých strán. V prejednávanom spore by sa vyhovením žalobe dosiahol presný opak, keď by v evidencii nehnuteľností bol ako vlastník zapísaný žalobca označený ako neznámy právny nástupca ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D.. Ak by existoval právny nástupca ostatnej pozemkovoknižnej vlastníčky menom D. N., rod. D., vzhľadom na nepremiiteľnosť vlastníckeho práva, má kedykoľvek možnosť domáhať sa ochrany vlastníckeho práva svojej právnej predchodkyne a podať určovaciu žalobu, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke. Odvolací súd preto nevidí žiaden rozumný dôvod na to, aby SPF umelo vyvolával spor a „bojoval“ za subjekt, o ktorom nevedno, či existuje a ktorý sa sám ničoho nedomáha. Zároveň je potrebné prihliadnúť tiež na to, že spornosť vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam už bola riešená v dôsledku zápisu duplicitného vlastníctva jednak v prospech štátu a jednak v prospech žalovaného, resp. jeho právnych predchodcov, vo vzťahu ku ktorému prebehlo katastrálne konanie o oprave označenia údajov v katastri nehnuteľností, v ktorom sa SPF opakovane vyjadril, že nemá námietky proti zápisu vlastníckeho práva k sporným prídellovým parcelám v k.ú. F. v prospech žalovaného, resp. jeho právnych predchodcov (pozri napr. list zo dňa 11.03.2005 č.l. 73). Podanie predmetnej žaloby zo strany SPF nemožno považovať za akceptovateľné už aj z hľadiska elementárnej právnej istoty a ochrany práv a právom chránených záujmov súkromných osôb, keď štát uznal vlastnícke právo žalovaného rozhodnutím v katastrálnom konaní a taktiež rozhodnutím v dedičskom konaní.

25. Súd prvej inštancie preto dospel k vecne správne záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a preto nemal inú možnosť ako žalobu zamietnuť bez toho, aby sa zaoberal ďalšími meritórnymi otázkami.

26. Pokiaľ odvolateľ namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie v tom, že vo veci rozhodol skôr, ako nadobudlo právoplatnosť uznesenie o čiastočnom zastavení konania, a teda nebol ustálený okruh účastníkov a predmet konania, ani táto odvolacia námietka neobstojí, nakoľko ani takéto prípadné procesné pochybenie súdu prvej inštancie nemalo vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku. V odvolacom konaní bolo nepochybné, že stranou sporu na strane žalobcu zostal už len pôvodný žalobca 2, domáhajúci sa určenia vlastníctva k špecifikovaným nehnuteľnostiam vo svoj prospech, keď konanie vo vzťahu k pôvodnému žalobcovi 1 - Slovenskej republike, bolo právoplatne zastavené.

27. Rovnako pokiaľ odvolateľ namietal nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku, s jeho námietkami možno čiastočne súhlasiť, nakoľko odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je naozaj veľmi stručné a nedáva odpoveď na všetky rozhodujúce skutkové aj právne argumenty sporových strán, odvolací súd však nepovažoval za účelné len z tohto dôvodu napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko súd prvej inštancie rozhodol vecne správne a nedostatky odôvodnenia boli odstránené odvolacím súdom (§ 387 ods. 1 a 3, § 389 ods. 1 písm. b) CSP).

28. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu, resp. argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, vrátane odvolaním osobitne nenapadnutého vecne správneho výroku o náhrade trov konania, v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

30. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a § 396 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a žalobca bol v odvolacom konaní v celom rozsahu neúspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). V prípade, že žalovanému vznikli nejaké trovy odvolacieho konania, o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).